

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de minister voor Immigratie en Asiel (hierna: de minister),
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Groningen, van 7 juli 2011 in zaak nr. 10/33747 in het geding tussen:

(hierna: de vreemdeling)

en

de minister.

Procesverloop

Bij besluit van 30 augustus 2010 heeft de minister van Justitie een aanvraag van de vreemdeling om haar een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 7 juli 2011 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de minister een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister, thans: de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel, hoger beroep ingesteld. Het hogerberoepsschrift is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.
2. In de grieven, samengevat weergegeven, klaagt de minister dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, gezien hetgeen in het algemeen ambtsbericht inzake Irak van de minister van Buitenlandse Zaken van januari 2010 (hierna: het ambtsbericht) en het rapport van de United Nations High Commissioner for Refugees van april 2009 'UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of Iraqi asylum-seekers' (hierna: het UNHCR-rapport) is vermeld inzake eerdergerelateerd geweld in Noord-Irak, hij zich niet zonder nader onderzoek op het standpunt heeft mogen stellen dat in Noord-Irak in het algemeen bescherming door de autoriteiten wordt geboden tegen de dreiging van eerwraak. Daartoe voert de minister aan dat uit het UNHCR-rapport en het ambtsbericht volgt dat eerwraak wordt opgespoord en vervolgd, dat de ordehandhaving in Noord-Irak in handen is van diverse veiligheidsorganisaties die overal in de regio nadrukkelijk aanwezig zijn en dat deze veiligheidsorganisaties doorgaans in staat zijn bescherming te bieden aan burgers. Volgens de minister heeft de rechtbank tevens miskend dat de enkele omstandigheid dat de mate van effectiviteit van de bescherming niet op voorhand vast staat, niet betekent dat derhalve geen bescherming kan worden geboden. Voorts voert de minister aan dat de rechtbank heeft miskend dat de omstandigheid dat de door hem in de Terms of Reference van 16 september 2009 gestelde vragen naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende zijn beantwoord in het ambtsbericht, niet betekent dat het ambtsbericht onjuist of onvolledig is, maar slechts dat hierover geen nader onderzoek mogelijk is gebleken.
- 2.1. Uit de jurisprudentie van de Afdeling (zie de uitspraak van 5 augustus 2008 in zaak nr. 200708107/1, www.raadvanstate.nl) volgt dat ter beantwoording van de vraag of een vreemdeling in het land van herkomst

bescherming kan krijgen eerst wordt onderzocht of in het desbetreffende land in het algemeen bescherming wordt geboden. Daarbij wordt informatie over de algemene situatie in een land van herkomst, in het bijzonder uit ambtsberichten van de minister van Buitenlandse Zaken en rapporten van internationale organisaties, betrokken. Eerst nadat die vraag bevestigend is beantwoord kan aan de orde komen de vraag of de vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat het vragen van bescherming voor hem gevaarlijk dan wel bij voorbaat zinloos moet worden geacht. Indien dat laatste niet aannemelijk is gemaakt, kan slechts het tevergeefs inroepen van de bescherming leiden tot de conclusie dat aannemelijk is gemaakt dat die autoriteiten niet bereid of in staat zijn bescherming te bieden.

2.2. Niet in geschil is dat de vreemdeling afkomstig is uit de provincie Dohuk, in de Noord-Iraakse regio die onder bestuur staat van de Kurdistan Regional Government (KRG), dat haar broer haar wilde uithuwelijken, dat zij dat weigerde en vervolgens met een andere man is getrouwd, hetgeen heeft geleid tot een conflict met haar broer, en dat haar echtgenoot is overleden.

2.3. In het ambtsbericht is in paragraaf 2.3, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

'In het KRG-gebied is de ordehandhaving in handen van de provinciale politie, de Asayish (Koerdische geheime politie) en de Peshmerga's (militaire eenheden die onder de KRG vallen). Deze veiligheidsorganisaties zijn overal in de Koerdische regio nadrukkelijk aanwezig. Verschillende bronnen hebben aangegeven dat de Koerdische veiligheidsorganisaties de drie KRG-provincies strak onder controle hebben. De veiligheidsorganisaties in de Koerdische regio zijn doorgaans in staat bescherming te bieden aan burgers.'

In paragraaf 3.4.6 is, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

'Eergerelateerd geweld, waaronder moord, komt in verschillende delen van Irak voor, met name in KRG-gebied, in het zuiden van Irak en op het platteland. Met eerwraak beoogt de dader de eer van de familie te herstellen door het ongewenste gedrag van een familielid te bestraffen. Hoewel ook mannen slachtoffer kunnen worden van eerwraak, hebben vrouwen disproportioneel te lijden onder deze vorm van geweld. Eergerelateerd geweld kan bestaan uit het lijfelijk straffen, maar ook het vermoorden van het slachtoffer komt voor. Tevens komt het voor dat vrouwen door hun eigen familie worden verstoten of zelfmoord plegen, omdat zij de druk van de familie vanwege de door hen ervaren schande niet meer kunnen verdragen. In KRG-gebied is verbranding een veel gebruikte methode voor eerwraak.

Personen die voor eerwraak moeten vrezen, kunnen niet of nauwelijks terecht in opvanghuizen. In Dohuk, Erbil en Sulaymaniya bestaat op kleine schaal opvang voor vrouwen die slachtoffer zijn of vrezen te worden van geweld, zij het voor korte duur. Het gaat hier om opvanghuizen zowel van de overheid als van niet-gouvernementele organisaties. Volledige veiligheid kunnen deze opvanghuizen echter niet bieden. (...)

De minister voor Mensenrechten van de KRG gaf in december 2008 nogmaals aan dat de KRG officieel geen onderscheid maakt tussen een

eengerelateerde moord en een andersoortige moord. Volgens een bron kan in de praktijk echter het eermotief door een individuele rechter als verzachtende omstandigheid worden gezien. Gezien de hoge mate van acceptatie van het fenomeen eerwraak in de Iraakse samenleving, met name in KRG-gebied, kunnen vrouwen niet altijd effectief een beroep doen op de autoriteiten voor bescherming.'

2.4. In het UNHCR-rapport is in paragraaf 337, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

'Women in all parts of Iraq may be at risk of "honour killing" at the hands of their families for perceived shameful behaviour. "Honour killings" are most frequently committed with impunity given the high level of social acceptance vis-à-vis this type of crimes, including among law enforcement officials. On the rare occasions where perpetrators are arrested and charged, they are given lenient punishments. As a result, women and girls are reluctant to even report sexual attacks for fear of being ostracized or even killed by their family. While women shelters in the Kurdistan Region can provide temporary protection from domestic violence to some women, including those at risk of "honour killings", longer term solutions are often not available.'

2.5. Uit de hiervoor onder 2.3. vermelde informatie in het ambtsbericht volgt weliswaar dat er beperkte opvangmogelijkheden bestaan in Noord-Irak voor personen die voor eerwraak vrezen, maar hieruit volgt niet dat in Noord-Irak in het algemeen geen bescherming wordt geboden tegen eerwraak. In het ambtsbericht wordt immers vermeld dat de veiligheidsorganisaties in de Koerdische regio doorgaans in staat zijn bescherming te bieden aan burgers en wordt melding gemaakt van opvang op kleine schaal voor vrouwen die slachtoffer vrezen te worden van geweld, zij het voor korte duur. Van deze opvang wordt ook melding gemaakt in het UNHCR-rapport, zoals hiervoor onder 2.4. weergegeven. Weliswaar staat in het ambtsbericht dat vrouwen in Irak niet altijd een effectief beroep kunnen doen op de autoriteiten voor bescherming, maar dat de mate van effectiviteit van de bescherming niet vaststaat, behoeft, zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 19 december 2005 in zaak nr. 200508022/1; JV 2006/48), niet met zich te brengen dat in feite geen bescherming kan worden verkregen. Dat in het ambtsbericht niet alle door de minister in de Terms of Reference van 16 september 2009 gestelde vragen worden beantwoord, doet voorts niet af aan de overigens in het ambtsbericht vervatte informatie. De rechtbank heeft derhalve ten onrechte overwogen dat de minister zich niet zonder nader onderzoek op het standpunt heeft mogen stellen dat in Noord-Irak in het algemeen bescherming door de autoriteiten wordt geboden.

De grieven slagen.

3. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het besluit van 30 augustus 2010 toetsen in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden voor zover daarop, na hetgeen hiervoor is overwogen, nog moet worden beslist.

4. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat de minister heeft miskend dat het vragen van bescherming voor haar bij voorbaat zinloos was, omdat haar broer en de man aan wie zij zou worden uitgehuwelijkt Peshmerga's zijn. Haar broer is hoofd van een eenheid, hetgeen maakt dat de Noord-Iraakse autoriteiten haar verzoek om bescherming zouden negeren, aldus de vreemdeling.

4.1. De minister heeft zich in het besluit van 30 augustus 2010, voor zover thans van belang, op het standpunt gesteld dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat het voor haar bij voorbaat zinloos zou zijn om bescherming te vragen aan de autoriteiten in Noord-Irak. Volgens de minister blijkt uit de verklaringen van de vreemdeling niet dat de positie die haar broer bij de Peshmerga's bekleedt van dien aard is dat op grond daarvan op voorhand is uitgesloten dat de autoriteiten naar haar verzoek om bescherming zouden luisteren, te minder omdat haar broer zijn functie elders uitvoert. In het besluit is voorts vermeld dat de vreemdeling heeft verklaard dat, indien zij zich tot de politie zou wenden, deze haar broer zou oproepen voor een verhoor. Dat de broer vervolgens alsnog zijn eigen gang zou gaan, is een niet onderbouwde veronderstelling van de vreemdeling, aldus de minister. Voorts heeft de minister in aanmerking genomen dat de vreemdeling zich ook tot hogere autoriteiten of non-gouvernementele organisaties had kunnen wenden voor bescherming.

4.2. Niet in geschil is dat de vreemdeling, voordat zij Irak heeft verlaten, zich niet tot de autoriteiten heeft gewend om bescherming te verkrijgen tegen de door haar gevreesde eerwraak door haar broer. Uit hetgeen hiervoor onder 2.5. is overwogen, volgt dat in Noord-Irak in het algemeen bescherming door de autoriteiten wordt geboden. Derhalve was het, zoals hiervoor onder 2.1. is overwogen, aan de vreemdeling om aannemelijk te maken dat het vragen van bescherming in haar geval gevaarlijk dan wel bij voorbaat zinloos was. Gelet op de door de minister gegeven motivering, zoals hiervoor is vermeld onder 4.1., heeft hij zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat de vreemdeling hierin niet is geslaagd.

De beroepsgrond faalt.

5. Het beroep is ongegrond.

6. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Groningen, van 7 juli 2011 in zaak nr. 10/33747;
- III. verklaart het in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. M.G.J. Parkins-de Vin, voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. J.J. van Eck, leden, in tegenwoordigheid van mr. T. van Goeverden-Clarenbeek, ambtenaar van staat.

w.g. Parkins-de Vin
voorzitter

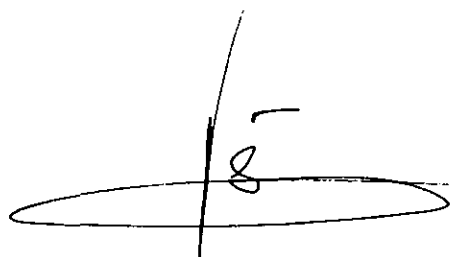
w.g. Van Goeverden-Clarenbeek
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 19 september 2012

488-747.

Verzonden: 19 september 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line crossing through them.

mr. H.H.C. Visser